מתני' אין מעינין למטע מהן מאכל: **מתנכין אותן** - לשעות לפני שנה שמוכה לפירקן, פירקן הוי בן שש עשרה לנקבה, ותרבע עשרה לזכר, שדרך תינוקות להביא שתי שערות בשתים עשרה ויום אחד דהייט בתוך שנה י"ג והיא פירקה לעונשין ותיטוק בי"ג ויום אחד, תורה אור נמצא אם בי"ד פרקו לעונשין ובמצוות בי"ג היא שנה הסמוכה לפרקן אלא בי"ב היא שנה לפני שנה הסמוכה לפרקו: **או לפני שתי שנים**. שהיא לפני שתי שנים סמוך לפרקו דהייט שלש שנים לפני פרקן וכגמרא פריך הא מתא לפני שתים דהייט ג' שנים אמרת מתנכין לפני שנה דהייט שתים מיבעיא: **גמ' בחולה**. כתוב ותשוב כח: **אמר רב הונא בן שמוכה**. לבריא שעברה שמנה וכנכסה לתשע ובתיוקת כדמסיים מילתיה דהוי שנת תשע ארבע שנים לפני פרקה: **ובן תשע**. לחולה שעברה שנת תשע וכנכסה לתוך עשר דהייט ג' שנים לפני פרקה מתנכין לשעות: **בן עשר**. לבריאה שעברה עשר וכנכסה לאחד עשר ובן אחת עשרה לתיוקת חולה וכנכסה ל"ב משלימין מדרבנן, בן י"ב וכנכסה ל"ג משלימין מדאורייתא שהיא פירקן בתיוקת, הבריאה והחולה שוות בו: **ורב נחמן אומר וכו'**. לא פליג רב נחמן אדרב הונא אלא מר פירש מילי דתיוקת ומר פירש מילי דתינוק: **תנן**. מתנכין אותו לשעות לפני שנה דהייט שתי שנים ולפני שתים דהייט שלש בשלמא לרב נחמן ולרב הונא דאמרי תיכא השלמה מדרבנן דקתמר אע"ג דלדידהו הוי תינוק הבריא ארבע שנים מני אתרוג' למתני' **טולה בחולה וה"ק מתנכין אותו** לשעות שתי שנים לפני השלמת דבריהם שהם שלש לפני השלמת דד"ת כדקתמר רב הונא דשנה עשירית מתנכין אתרוג' התינוקת החולה לשעות שהיא לפני שנה הסמוכה לפרק השלמת דבריהם שהיא בשנת י"ב לחולה דהייט לפני שתים הסמוכים לפרק דאורייתא: **אלא לר' יוחנן קשיא**, לדידיה לא מיתוקמא מתניתין כלל דהא אמרינן השלמה מדרבנן ליכא דמימא מתני' אלא קתני כדאקימנא אליבא דרב הונא ורב נחמן, ורישא בחולה וסיפא בבריא כדאקימנא רב חסדא נמי לא תוקמא, דמתני' קתני שש ושתים לחולה, ור' יוחנן אמר שתים לבריא ואחת לחולה: **אמר לך רבי יוחנן**. לא תתני לפני שנה דמשמע שתים ולפני שתים דמשמע ג' שנים אלא אימא מתנכין אותה שנה סמוך לפרק בחולה ושתים לבריא: **תא שמע דתנא רבה בר שמואל**. שנה או שתים כר' יוחנן ולא תני לפני שנה ולפני שתים: **לר' יוחנן ניחא**. ומוקי לה שנה לחולה ושתים לבריא: **אלא לרב הונא ולרב נחמן קשיא**. דהא "תיוקן"=לשעות הוא ופתח שבתיוקין לשעות לדידהו ג' שנים הוי אמר רב הונא בתיוקת חולה שמתנכין אותה בעשירית ובריאה קתני גדול שבתיוקין שתי שנים: **מאי תיוקן דקתני השלמה**. דדבריהם ולדידן נמי השלמה דדבריהם שתים לבריא לפני השלמה דאורייתא אחת לחולה: **מתני' עובדה שהריחה**. העובר מריח ריח חבשיל והוא מתאוה לו ואם אינה אוכלת שניהן מסוכנין: **ע"פ בקיאין**. אם יאמרו שני רופאים שהוא מסוכן אם אינו אוכל: **גמ' סע**. פלך חוחבין לה סם כדוחב של אותו נשר ומוללתו: **למה נאמר בכל מאודך** וכו'. יאמר הכתיב שבכל וכ"ש שאינו מביב: **כי כאשר יקום**. כנערה המאורסה כתיב: **מה למדנו מרוצח לנערה המאורסה**. שהוא כמשפט הרוצח כן משפט הדבר הזה: **מה נערה המאורסה ניתן לה רשות**. למיל לגילה מבטילת זו בנפשו של בועל זה להורגו עד שלא בא עליה כדכתיב אין מושיע לה (דברים כב) הא יש מושיע ושיעבה בכל לידי השעבה: **רוצח יהרג ואל יעבור**. אם אמרו לו הרוג חבירך ואם לאו אהרוג אותך יהרג ואל יעבור עבירה זו כדמפרש לקמן: **אף נערה המאורסה**. אם יאמרו בעול הרוסה חבירך אם לא תהרוג אתה אמנות יהרג ואל יעבור אבל היא אינה מצווה למסור את נפשה דהיא אינה עושה כלום דקרקע עולם בעלמא היא ורוצח לדבר אסור: **ורוצח**

מי שאמר סריני מיר מגלת (דף כח): גמרא אמר מ"ש מדיר את בנו בנגיר דכר"ל דאמר כדי לתכנו במלות בנו אין כתו לא דבתו אין מייב לתכנה ר"ל דסתם לא חייבי אלא דוקא לענין גזירות אבל ודאי לענין שאר מצות מייב לתכנה ואי"ת הא דאמרינן בכל דוכתא קטן אוכל בגזילה אין ב"ד מצוין לפרישו בשתא תמרבי מתכנין אפרנזי מאיסורא ואומר ר"ל אליעזר ממין דאיתמר לא שייך אלא שיעשה מצוה ולא פרוצי מאיסורא ולא (דמוזהרין) [דקיימין] הכא (חיוב) נמה שמעמין אותו ביום"כ אין זה אפרנזי מאיסורא שמפרישין אותו מלאכול אלא הוא חיוב שמתכנין אותו במצות ומעיבים את נפשותיכם ור' אומר דאיתמר לא שייך אלא בתב אבל בחדם אמר לא שייך

כיה תיוקן הלכן נמי אין מזכרין לפרישו ומעשה דהילני כמלכה שיבבה כיה ובעבה ביה בסוכה שמא הוה לסם אב ותכנה כך ואפילו לא היה לסם אב ותכנה מתנכה בעלמא. מ"ר: רוצח מע"ז וגילוי עריות וסיפוכות דמים. קשה רבינו יחק ורבינו יעקב על מה דאמרינן בריש בסוכות (דף ג:) גבי שמעון שהיו מוסרות עצמן לפי שאסורות לבעליהן ולדרום לו לאומה שהי